

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник частини аварійно-рятувальних робіт Мобільного рятувального центру швидкого реагування Державної служби України з надзвичайних ситуацій
Сергій СЕВЕРЕНЧУК

“ ___ ” _____ 20_ року

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА проведення заняття із тактичної підготовки з навчальними групами №3 та №4 Мобільного рятувального центру швидкого реагування ДСНС України

25-28.12.2023 р.

01-04.01.2024 р.

Тема: «Застосування вибухових технологій під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. Особливості виконання підрозділами цивільного захисту завдань за призначенням у населених пунктах і на територіях, що потрапляють у зону постійних обстрілів під час збройного конфлікту»

Навчальна мета: Вивчити особливості застосування вибухових технологій під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, виконання підрозділами цивільного захисту завдань за призначенням у населених пунктах і на територіях, що потрапляють у зону постійних обстрілів під час збройного конфлікту.

Час проведення: 5 год.

Місце проведення: полігон

Навчально-матеріальне забезпечення: методична розробка

Нормативно-правові акти і література: наказ МВС України від 26.04.2018 N.340 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж».

Порядок проведення заняття:

№ з/п	Питання що відпрацьовуються	Короткий зміст	Методичні вказівки
1	Організаційні заходи.	Шиккування, прийом рапорту, перевірка зовнішнього вигляду. Оголошення теми та мети заняття. Нагадування правил безпеки праці.	Час: 5хв.
2	Перевірка знань.	1. Послідовність (порядок) виконання нормативу 2. Час виконання нормативу.	Час: 5хв.
3	Відпрацювання вправи.	<p>3.1. Умови застосування вибухових технологій</p> <p>Вибухові технології при проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з найбільшим ефектом застосовуються в умовах:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ліквідації крижаних заторів та загорів; ☐ попередження та ліквідації наслідків паводків та повені; ☐ попередження та ліквідації наслідків сходу лавин, селів, обвалів; ☐ локалізації лісових та торф'яних пожеж; ☐ ліквідації наслідків землетрусів та аварій на промислових підприємствах. <p>Найбільш типовими операціями із застосуванням вибухових технологій є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ повне або локальне руйнування залізобетонних, бетонних, кам'яних, цегляних, дерев'яних та інших споруд, промислових та житлових будинків; ☐ руйнування промислових труб, башт та інших об'єктів; ☐ створення лазів, проходів у монолітних конструкціях, перебивання дерев, залізобетонних плит, труб, стовпів, інших окремих елементів конструкцій; ☐ влаштування проходів, проїздів, каналів, котлованів, вирв та інших заглиблень заданої конфігурації в скельних породах, мерзлих ґрунтах, масі з ґрунту та каміння тощо; ☐ переміщення ґрунтових та інших мас з метою перекриття каналів, утворення гребенів, брустверів, дамб; ☐ вивільнення водних просторів від льодових та інших заторів, захист мостів від пошкоджень під час льодоходу, корчування пнів. <p>Для виконання робіт, пов'язаних із застосуванням вибухових технологій, залучаються піротехнічні підрозділи аварійно-рятувальних формувань Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту. Піротехнічні підрозділи проводять роботи з розвідки, вилучення, знешкодження, підйому, транспортування та знищення вибухонебезпечних предметів, що залишилися на території України після війн, сучасних боєприпасів та підричних засобів (крім вибухових пристроїв, що використовуються у терористичних цілях), знищення (утилізації) боєприпасів шляхом</p>	Час: 30 хв.

підриву, руйнування та обвалення будівель, споруд, ліквідації крижаних заторів та захисту гідротехнічних споруд від льодоходу, гасіння лісових пожеж шляхом влаштування мінералізованих (протипожежних) смуг за допомогою вибуху, будівництва дамб (котлованів) та інші вибухові роботи.

Рішення про застосування вибухових технологій при проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт приймає керівник робіт з ліквідації надзвичайної ситуації або голова комісії, що створена відповідно до законодавства.

Рішення про застосування вибухових технологій оформлюється наказом про проведення вибухових робіт. Керівником вибухових робіт призначається керівник піротехнічного підрозділу або представник органу управління (аварійно-рятувального формування) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, який має досвід проведення відповідних операцій із застосуванням вибухових технологій та допущений до виконання вибухових робіт.

Наказ про проведення вибухових робіт розробляється штабом ліквідації надзвичайної ситуації на підставі організаційно-технічної документації. Організаційно-технічну документацію на проведення вибухових робіт розробляє керівник піротехнічного підрозділу із залученням фахівців з необхідних напрямів залежно від виду підривних робіт.

Вибухові роботи проводяться відповідно до організаційно-технічної документації та при суворому дотриманні вимог чинного законодавства України. На період проведення вибухових робіт аварійно-рятувальні та інші підрозділи відводяться на безпечну відстань.

При проведенні вибухових робіт оформлюються такі організаційно-технічні документи: наряд-допуск на виконання підривних робіт; паспорт вибуху; план-графік підривних робіт; журнал обліку і видачі вибухових речовин та засобів підриву; схема підвозу вибухових речовин та засобів підриву, послідовності їх видачі та порядок охорони тимчасового складу вибухових речовин та засобів підриву.

Для оперативного оформлення організаційно-технічної документації у кожному піротехнічному підрозділі розробляються типові паспорти вибуху для ліквідації надзвичайних ситуацій, що характерні для даного регіону.

Паспорт вибуху має в себе включати:

- схему розташування шпурів чи зовнішніх зарядів, найменування вибухових речовин та засобів підриву;
- відомості про спосіб заряджання, число шпурів, їх глибину та діаметр, масу та конструкцію зарядів, послідовність і кількість засобів підривання зарядів,

		<p>відомості про матеріал забивки та її довжину, схему монтажу підривної електромережі, схему та час провітрювання забою;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ величину радіуса небезпечної зони (у тому числі по вражаючій дії осколків); ☐ місця укриття підривників та особового складу на період проведення підривних робіт; ☐ дані про розстановку постів оточення, розташування попереджуючих та заборонних знаків, що огорожують доступ у небезпечну зону та до місць підриву. <p>До паспорта додаються: ситуаційний план об'єкта в масштабі від 1:1000 до 1:2000 з нанесеними на ньому будівлями, спорудами, дорогами, наземними та підземними комунікаціями, лініями електропередач та іншими промисловими і цивільними об'єктами в районі провадження вибухових робіт; місцезнаходження й характеристики споруд, що охороняються, об'єктів, комунікацій; креслення будівельних конструкцій, що зруйнуються (у масштабі 1:200); інші необхідні матеріали, схеми та креслення.</p> <p>Виконання завдань з розвідки, вилучення, знешкодження, підйому, транспортування та знищення вибухонебезпечних предметів, що залишилися на території України після війн, сучасних боєприпасів та підривних засобів (крім вибухових пристроїв, що використовуються у терористичних цілях), знищення (утилізації) боєприпасів шляхом підриву здійснюються піротехнічними підрозділами відповідно до вимог чинного законодавства України.</p> <p>Закінчення: виконавці вправи повинні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проведення розвідки рятувальним відділенням з початку отримання сигналу «Тривога»; - Уточнення місць(районів) ведення постійних обстрілів; - Прибуття до місця виникнення НС; - Уточнення безпечних маршрутів (основний і запасний) пересування підрозділів ДСНС до місць (районів) виконання завдань за призначенням - Здійснити оцінку обстановки в зоні НС прогнозування масштабів її наслідків, встановити зв'язок з підрозділами Збройних Сил України, правоохоронних органів, формуваннями територіальної оборони - Визначити безпечні місця для розстановки техніки (на закритій території за можливості на безпечній відстані від будівель і споруд) - Визначити шляхи евакуації та місце збору сил і засобів у разі раптового погіршення оперативної обстановки, що може призвести до виникнення загрози життю та здоров'ю особового складу - Переконатись у безпечності проведення АРІНР особовим складом відділення та визначити можливі 	
--	--	---	--

		укриття для особового складу на випадок обстрілу	
4	Підбиття підсумків.	Дати оцінку рівню підготовленості особового складу. Вказати на характерні помилки. Оголосити оцінки. Відповісти на запитання.	Час:5 хв.

Методичну розробку підготував:
Начальник групи

(спеціальне звання)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 20__ р.